

CENY OGŁOSZEN
za wiersz milimetrów
przed 1 złoty, w tek-
ście 50 gr. za tekstem
40 gr. Ogłoszenia tabe-
laryczne 50 proc. a
świąteczne 25 proc.
drożej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy.
Dla poszukujących pra-
cy 5 gr. za wyraz. Naj-
mniej 1 zł.
Konto czekowe PKO
Warszawa 65.678.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Prenumerata wy-
nosi miesięcznia
zł. 2.00

Adres administracji:
Piłsudskiego Nr. 8 te-
lefon 4-97, telefon re-
dakcji 6-92, telefon re-
dakcji nocnej i dru-
karni 4-94.
Konto czekowe PKO
Warszawa 65.678.

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: WIKTOR MONSIORSKI.

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 19, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-08; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIER-
CIE, ul. Paderewskiego 7, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek Nr. 8; telefon 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki, telef. 16.

Sześciu górników zabitych, piętnastu rannych

Krwawy epilog protestacyjnego strajku na kopalni w Jaworznie

JAWORZNO, 20. 5. Dotychczasowe pertraktacje między dyrekcją kopalni „Piłsudski“ w Jaworznie z delegatami związków robotniczych odbywały się w zupełnym spokoju, w oczekiwaniu na arbitraż ministerjum pracy i opieki społecznej.

Przebieg strajku był spokojny. Stan ten w godzinach wieczornych w dniu 19 bm. uległ nagłej zmianie.

Tłum robotników, zgromadzonych przed gwarectwem i liczący około 1000 osób,

podburzony okrzykami licznych agitatorów komunistycznych, nie słuchając swych przewodników, nawołujących do zachowania spokoju, ruszył w stronę kopalni, wznosząc okrzyki: „Zatopić kopalnię!“ „Wyteć pompary!“

Tłum podburzony wylał bramę, zdemolował portiernię i obrzucał znajdującą się za bramą policję kamieniami.

Ze środka tłumu posypały się strzały rewolwerowe.

Dwaj policjanci zostali ranieni kamieniami. Od strzału, padłego z tłumu, ciężko raniono kobietę nieznanego nazwiska.

Wezwania policji do rozejścia się nie odniosły skutku.

Tłum w dalszym ciągu następował, obrzucając policjantów kamieniami i dając strzały rewolwerowe.

Policja zmuszona była użyć broni, w wyniku czego

6 robotników zostało zabitych, 15 zaś rannych.

Tłum rozbiegł się, unosząc z sobą rannych.

Część demonstrantów po opuszczeniu kopalni udała się w stronę Bieczyny, gdzie próbowała wznieść zaporę z kamieni na szosie.

Policja oczyściła szosę z demonstrujących.

TRAGICZNY WYPADEK MŁODEJ KOBIECY.

WARSZAWA, 20. 5. W maglu przy ul. Jagiellońskiej 36 wydarzył się tragiczny wypadek. Oto służąca 18-letnia Anna Olkowska uruchomiła magiel, poruszony elektrycznością, nieopatrznie stanęła pomiędzy ścianą a maglem, który przygniótł ją do muru.

Olkowska doznała zgniecenia klatki piersiowej i wskutek tego dostała krwotoku. Pogotowie przewiozło ją w stanie ciężkim do szpitala Przemienienia Pańskiego.

SILNE WSTRZĄSY PODZIEMNE W LIZBONIE.

LIZBONA, 20. 5. Dzisiaj rano odczuwano w Lizbonie silny wstrząs podziemny, po którym nastąpił po upływie 15 sek. drugi wstrząs, który trwał około 10 sek. Trzęsienie ziemi wywołało panikę wśród mieszkańców. Żadnych większych szkód dotychczas nie stwierdzono.

OGRODICZENIE EMIGRACJI NA KUBĘ.

HAWANA, 20. 5. Pojawilo się dziś rozporządzenie rządowe utrudniające w wysokim stopniu napływ emigracji. Odtąd każdy emigrant przy wjeździe do portu musi się wykazać, że posiada gotówką 1500 dolarów.

Noc z 19 na 20 bm. minęła w zupełnym spokoju.

W kopalniach jest t. zw. świętówka, jednak konieczne roboty są wykonywane.

Zarządzenia celem utrzymania

bezpieczeństwa i spokoju zostały wydane. Całą zaś akcją miejscowych organów bezpieczeństwa kieruje wydelegowany na miejsce naczelnik wydz. bezp. woj. krakowski go, Walicki.

Sesji sejmowej nie będzie przed ferjami letnimi.

Uporczywe pogłoski o zmianie gabinetu.

WARSZAWA, 20. 5. (wl.) Narady i rozmowy, prowadzone ostatnio w ciągu kilku dni w rządzie w związku z koniecznością omówienia spraw budżetowych na 15 proc. dodatku dla urzędników i definitywnego uregulowania tej kwestji dla wojskowych, zostały wczoraj zakończone przez wydanie komunikatu, z którego stało się wiadomym, że dodatek dla wojskowych wynosić będzie definitywnie, od 1 czerwca począwszy, nie 15, jak dotychczas, lecz 10 procentów.

Oszczędność w ten sposób uzyskana wynosić będzie około 12 milionów zł.

Poza tą sprawą najważniejszym za gadaniem aktualnym w chwili obecnej jest sprawa zwolnienia nadzwyczajnej sesji sejmowej. Coraz bardziej potwierdza się pogłoska, że, choć definitywna decyzja w tej sprawie zapadła jeszcze nie miała, sesja nadzwyczajna zostanie odłożona na czas po ferjach letnich do września. Ostateczna decyzja zapadnie ma na najbliższym posiedzeniu rady ministrów, które dotychczas jeszcze nie

zostało oznaczone.

Wobec wiadomości o prawdopodobnym odłożeniu sesji nadzwyczajnej do jesieni, w niektórych kołach ponownie wysuwają przypuszczenie o możliwości przeprowadzenia obecnie zmian w rządzie, które dawniej jeszcze były zapowiadane.

W kołach dobrze poinformowanych stwierdzają, że możliwości te nie są obecnie zupełnie aktualne.

Rząd po ożywionych dniach narad i konferencji przystąpił do normalnych swych prac.

W prezydium rady ministrów odbył się szereg konferencji wewnętrznych.

WARSZAWA, 20. 5. (wl.) W kołach politycznych w dalszym ciągu obiegają pogłoski o zmianie gabinetu. Na podstawie tych pogłosek premierem nowego gabinetu miałby zostać min. Prystor, prócz tego mówi się o ustąpieniu min. skarbu i spraw zagranicznych. Stanowiska te zajęliby wiceministrowie: Koc i Beck.

Tajemnica kapitana artylerji z Rembertowa.

Na rewii 3-majowej. — Zasiabnięcie. — Telegram z Warszawy. — List z Katowic.

WARSZAWA, 20. 5. Prasa podała dziś wiadomość o tajemniczym zniknięciu oficera artylerji z dywizjonu manewrowego w Rembertowie, kapitana Jerzego An-

tosiewicza. Wiadomość ta wywołała zresztą sensację w stolicy.

Zagadkowa ta sprawa przedstawia się następująco: Kpt. Antosiewicz pełnił do niedaw-

na służbę w 24 pułku artylerji polowej w Jarosławiu nad Sanem, skąd przeniesiony został do obozu w Rembertowie.

W dniu 3 maja r. b. zaginiony oficer wraz z dywizjonem manewrowym

brał udział w rewii przed gen. Konarzewskim. Po rewii kpt. Antosiewicz zasiabł, przyczem lekarz stwierdził

atak sercowy.

Zwolniony na pewien czas od zajęć służbowych, oficer

nagle zniknął z Rembertowa, przesyłając do dowództwa dywizjonu

11 b. m. telegram

z Warszawy, zawiadamiający o dalszej chorobie.

W kilka dni później dn. 16 b. m. do dywizjonu manewrowego nadszedł list, pisany ręką kpt. Antosiewicza, który donosił, że choroba i nerwy nie pozwalają mu dłużej cierpieć. List nosił stempel poczty w Katowicach.

Ponieważ z treści listu wynikało, że kpt. Antosiewicz zamierza popełnić samobójstwo, a pomimo telegraficznych poleceń zniknął

nie nadeszły meldunki o odnalezieniu zwłok lub jakimś wypadku oficera, władze wojskowe wdrosły śledztwo również w innym kierunku, a mianowicie, czy

kapitan A. nie uprawiał szpiegostwa. I tu jednak śledztwo dało wynik negatywny, dotychczas więc losy zaginionego oficera toną w mrokach tajemnicy.

„Anschluss“ otrzymał w Genewie pogrzeb pierwszej klasy.

PARYŻ, 20. 5. Prasa dzisiejsza jednogłośnie wyraża wielkie zadowolenie z powodu decyzji, powziętej przez radę ligi narodów w sprawie unji celnej austriacko - niemieckiej. M. in. „Petit Journal“ zaznacza, że deklaracja Schöbera, obiecująca powstrzymanie się Austrii od kontynuowania rokowań z Rzeszą, odejmuje projektowi austriacko - niemieckiemu to, co było w nim

chwilowo najniebezpieczniejsze. Decyzja rady ligi — pisze dziennik — powzięta została w atmosferze odprężenia, a główna zasługa tak pomyślnego obrotu sprawy przypada w udziale Briandowi, który jeszcze raz potrafił znaleźć właściwe akcenty, zdolne do spowodowania ogólnego uspokojenia umysłów.

Projekt rozbrojeniowy na posiedzeniu ligi narodów.

GENEWA, 20. 5. (wl.) Na dzisiejszym posiedzeniu ligi narodów szeroko omawiany był plan rozbrojeniowy.

Wysunięte zostały dwa wnioski: niemiecki i angielski. Wniosek niemiecki proponuje, aby każde państwo nadesłało szczegółowe dane ze stanu zbrojenia, wniosek angielski zaś ogranicza się do danych ogólnych.

W dyskusji nad złożonymi wnioskami zabierali głos między innymi delegat hiszpański i min. Zaleski.

Min. Zaleski wygłosił dłuższe przemówienie, poraz pierwszy na terenie ligi narodów w języku polskim, popierając wniosek angielski.

Wyjazd ministra Brianda z Genewy nie jest jeszcze ustalony. Wobec tego, że prace w komisji studjów unji paneuropejskiej przedłużają się, min. Briand zabawi tu jeszcze kilka dni. Jest rzeczą pewną, że zaraz po ukończeniu prac komisji, Briand opuści Genewę.

Drożdże są niezbędne dla życia ludzkiego!

Do wypieku chleba, bułek i ciast.
Jako środek odżywczy — do zup, jarzyn i sosów.
Jako źródło witamin.
Jako środek leczniczy.

**Książeczkę z przepisami o używaniu drożdży
przesyłamy bezpłatnie.**

Zrzeszenie Producentów Drożdży Sp. z o. o.
Warszawa, Zielna 21.

Fatalna gospodarka i upadłość piekarni mechanicznej „Produkcja” w Sosnowcu. Z posiedzenia sosnowieckiej rady komisarycznej.

Po dłuższej przerwie, onegdaj odbyło się posiedzenie rady przybocznej tymczasowego zarządu m. Sosnowca. Przewodniczył kom. Kuźniak.

Pierwszym punktem porządku obrad była sprawa ustalenia ostatecznego brzmienia paragrafu 17 przepisów o przeprowadzeniu połączeń nieruchomości z kanalizacją i wodociągiem miejskim i o warunkach korzystania z tych urządzeń.

Dyskusja w tej sprawie toczyła się głównie na temat sposobu ściągania przez magistrat należności za dostarczanie wody mieszkańcom Sosnowca. Magistrat ze swej strony proponuje, aby inkasowanie należności za wodę od poszczególnych lokatorów zajmowali się właściciele nieruchomości, wpłacając następnie zebrane sumy magistratowi. Przy takim więc załatwieniu sprawy, magistrat miałby rozrachunki tylko z właścicielami domów.

W dyskusji, przeciwko projektowi magistratu występował przedstawiciel kamieniczników p. Zendel, który zgłosił jednocześnie wniosek, że o ile dany lokator nie będzie chciał płacić gospodarzowi za wodę, to dalsze sądownie - prawne załatwienie tej sprawy i wyegzekwowanie przypadającej należności za wodę winien już załatwiać sam magistrat.

W sprawie tej zabierali głos: p. Służalek, kom. Kuźniak, p. W. Janicki, dyr. Bereszko, Oliner i inni.

Ostatecznie na wniosek prok. Sałaka, sprawę tę dla szczegółowego rozpatrzenia i sformowania odpowiedniego wniosku, odesłano do komisji wodociągowo-kanalizacyjnej.

Dla wyjaśnienia należy zaznaczyć, że gdyby magistrat zechciał sam od lokatorów ściągać należności za wodę, musiałby wówczas zaanżagować dziesiątki inkasentów, urzędników i t. p. Utworzenie takiego dużego aparatu w dzisiejszych ciężkich warunkach finansowych miasta jest rzeczą niedopomyślenia.

Najlepszym więc załatwieniem sprawy będzie, aby ściąganiem należności od lokatorów za wodę zajmowali się właściciele nieruchomości, którzy następnie rozliczać się będą z magistratem. Jako wzór podobnego i praktycznego załatwienia tej sprawy można podać sąsiednie miasto Będzin.

GOSPODARKA W PIEKARNI MECHAN. „PRODUKCJA”

Dłuższą i niemniej ciekawą dyskusję prowadzono następnie na temat piekarni mechanicznej „Produkcja” w Sosnowcu.

Do zarządu piekarni mechanicznej, z ramienia rady przybocznej magistratu Sosnowca, wchodzi radca W. Janicki, który zrzekł się mandatu członka zarządu „Produkcji”. Radca Janicki zapytany przez kom. Kuźniaka, jakie powody przyczyniły się do złożenia przez niego mandatu, odpowiedział, że powodów tych było wiele. Przedewszystkiem nie podobał mu się system prowadzenia tej gospodarki, który formalnie

był narzucający przez centralne władze z Warszawy. Opinia zarządu nie była brana przeważnie pod uwagę. Dalej gospodarka prowadzona była również bez żadnej kalkulacji handlowej, płacono bowiem wysokie kieszta odsetek i t. p. Wszystko to przyczyniło się do tego, że dziś piekarnia „Produkcja” zadłużona jest z górą na pół miliona złotych. Taki stan rzeczy spowodował również, że w tych dniach zarząd piekarni zmuszony był ogłosić upadłość.

Po wyjaśnieniach p. Janickiego wywiązała się nad tą sprawą dłuższa dyskusja, w której zabierali głos niemal wszyscy radni. Jedni radco wie w ostrej formie krytykowali nieudolną gospodarkę piekarni, drudzy zaś wysuwali projekty, które mogłyby choć częściowo zabezpieczyć gwarancję, udzieloną przez miasto „Produkcji”, w wysokości 750 tys. zł.

W rezultacie, na wniosek prok. Sałaka postanowiono utworzyć specjalną komisję, która zajmie się tą sprawą. W skład tej komisji wejdą przedstawiciele sejmiku (również zainteresowani — gwarancja 1 milj. 500 tys. zł.), magistratu z Sosnowca i osoby fachowe w charakterze doradców. Komisja ta będzie miała również za cel wyszukanie osoby odpowiedzialnej na syndyka masy upadłości. Z ramienia magistratu do tej komisji zostali wybrani kom. W. Kuźniak i radca W. Janicki.

DAJSZE OBRADY.

Następnie sprawę upoważnienia

Doroczne zebranie kieleckiego koła kolejowego L. O. P. P.

Odbyło się walne doroczne zgromadzenie członków 1-go kolejowego koła ligi obrony powietrznej państwa.

Zebrań przewodził p. St. Brzostowski.

Sprawozdanie z działalności zarządu za ub. rok wygłosił prezes p. R. Krzyżanowski. Koło liczy 768 członków rzeczywistych, prócz tych pracowników kolejowych, którzy należą do komitetu przy dyrekcji kolejowej w Radomiu.

Pokaźna ta liczba członków, jaką niewiele organizacji na gruncie kieleckim poszczycić się może, świadczy, że zadania i cele ligi znajdują pełne zrozumienie wśród pracowników kolejowych.

W roku sprawozdawczym koło zyskało 271 nowych członków, dzięki szeroko rozwiniętej przez zarząd propagandzie.

Również dobre wyniki dała gospodarka finansowa. Koło w roku ubiegłym ze składek członkowskich i imprez dochodowych na cele ligi

osiągnęło 5740 zł. 99 gr. dochodu brutto, z tej sumy wydatkowano 155 zł. 5 gr. lecz w tem 120 zł. na prenumeratę pism fachowych. Pozostała suma w kwocie 5585 zł. 94 gr. prze kazano kieleckiemu komitetowi powiatowemu LOPP.

Przedstawiciele koła biorą czynny udział w kieleckich komitetach powiatowym i wojewódzkim LOPP. Wobec takich wyników pracy liczne zgromadzenie członków koła ustępującemu zarządowi wyraziło absolutorjum i uznało za celowe prosić tenże zarząd o kontynuowanie prac ligi nadal.

W skład zarządu weszli pp.: prezes R. Krzyżanowski, wice - prezes H. Chojnacki, sekretarz J. Zarzycki, skarbnik Budyłkówna, członkowie pp.: J. Polik, Tomaszewski i Stanikowski. Do komisji rewizyjnej weszli pp.: St. Brzostowski, J. Kuszewska, Orzeł, zastępcy pp.: Barjerkiewicz i Korycki.

Pozatem omówiono kilka spraw natury organizacyjnej.

KRONIKA.

KALENDARZYK.

MAJ
21
Czwartek

Dziś: Wiktora
Jutro: Heleny
Wschód słońca: 3.37
Zachód słońca: 7.26

RADJO

WARSZAWA.

Czwartek, 21 maja

11.40. Przegląd prasy kraj. PAT. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.15. Muzyka z płyt gramof. 12.35. 26 koncert szkolny z Filh. Warsz. 14.30. Kącik dla kobiet. 15.00. Kom. gosp. 15.35. Kom. L. O. P. P. 15.50. 16.10. Kom. Centr. Biura Hydrogr. dla żegluga i rybaków. 16.15. Muzyka z płyt gramof. 17.15. Odczyt ze Lwowa. 17.45. Koncert popoł. 18.45. Rozmaitości. 19.10. Gielda roln. 19.25. Muzyka z płyt gramof. 19.30. Kom. Państw. Urzędu W.F. i Państw. Zw.Sport. 19.35. Program na dz. nast. 19.40. Pras. dzien rad 19.55. Muzyka z płyt gramof. 20.00. Feljton p. t. Norwid. 20.15. Pogadanka radjotechn. 20.30. Muzyka lekka. 21.30. Słuchow. fragmenty z Wandy Norwida. 22.15. Koncert ze Lwowa. 22.50. Kom. Urzęd. kom. Państw. Instytutu Meteor., polic., sport. 23.00. Muzyka tan.

Piątek, 22 maja.

11.40. Przegląd prasy kraj. P. A. T. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.10. Muzyka z płyt gramof. 13.10. Ured. kom. Państw. Instytutu Meteor. 15.00. Kom. gospod. 15.35. Kącik krótkofalowy. 15.50. Lekcja francuskiego. 16.10. Kom. dla żegluga i rybaków. 16.15. Kącik LSG. 16.30. Muzyka z płyt gramof. 17.15. Odczyt ze Lwowa. 17.45. Audycja z Warsz. Pieśni. 18.45. Rozmaitości. 19.10. Gielda roln. 19.25. Muzyka z płyt gramof. 19.35. Program na dz. nast. 19.40. Pras. dzien radj. 19.55. Muzyka z płyt gramof. 20.00. Pogadanka muz. 20.15. Koncert symf. z Filh. Warsz. W przerwie repert. teatrów Warsz. Po koncercie kom. meteor., polic., sport. Po kom. muzyka tan.

KATOWICE.

Czwartek, 21 maja.

11.40. Przegląd prasy kraj. PAT. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.10. Koncert z płyt gramof. 12.35. Koncert szkolny z Warsz. 15.00. Kom. gospod. z Warszawy. 15.20. Kom. Polsk. Zw. Zrz. Gosp. Woj. Śl., kom. T. P. 15.35. Kom. LOPP. z Warsz. 15.50. Odczyt z Warsz. 16.15. Pieśni maj. z Krak. 16.30. Koncert z płyt gramof. 17.00. Panteon Dziesiątej Muzy. 17.15. Odczyt ze Lwowa. 17.45. Koncert Zb. Drzewieckiego. 18.45. Codz. odcinek powieści. 19.00. Rozmaitości. 19.15. Śląsk a Polesie. 19.35. Kom. 19.40. Pras. dzien radj. z Warsz. 19.55. Kom. harcerskie. 20.00. 20.00. Feljton z Warszawy. 20.15. Pogadanka techn. z Warsz. 20.30. Muzyka lekka z Warsz. 21.30. Słuchowisko z Warsz. 22.15. Koncert ze Lwowa. 22.50. Kom. meteor. z Warsz., program na dz. nast. 23.00. Muzyka z Warszawy.

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

Dziś w czwartek o godz. 8.15 wiecz. premiera świetnej humoreski w 3 aktach Brunona Winawera „ROZTWÓR PROFESORA PYTLA”, humor i cięty dowcip, oraz szereg kapitalnych typów, przy pomysłowych sytuacjach i doskonałej grze całego zespołu z pp. Kosieradzka, Niczewska, Tuńska, Grudniewskim, Horowiczem, Kowalskim, Leszczycem, Relskim, Słupskim, Szablowskim, dyr. Tuńskim i innymi, tworzą artystyczną całość. Reżyserja spoczywa w doświadczonych rękach p. Leszczyca.

W sobotę „ROZTWÓR PROFESORA PYTLA”. Początek o godz. 8.15.

Z Kiele

(k) Zorganizowanie komitetu niesienia pomocy powodziarom w Wileńszczyźnie. Onegdaj o godz. 5 popoł. w sali posiedzeń rady miejskiej, odbyło się organizacyjne posiedzenie, na którym zorganizowano miejski komitet niesienia pomocy powodziarom w Wileńszczyźnie.

Zebrań przewodził prezydent miasta p. R. Cichocki, który w swem przemówieniu zaznaczył, że do akcji niesienia pomocy powodziarom w Wileńszczyźnie, powinno stanąć całe miejsce we społeczeństwo.

(k) Odroczenie ciekawego procesu hr. Morstinów. Ciekawy proces, jaki rozpoczął się onegdaj w sądzie okręgowym w Kielecach przeciw 3 kupcom Waidmanowi, Eizelnowi i Hermanowi Horowiczom, o oszusta wekslowe, został odroczone, celem przeprowadzenia dokładnej ekspertyzy weksli hr. Morstinów.

(k) Napad rabunkowy. Dnia 18 b. m. pomiędzy godz. 7 a 8 wiecz. w lesie, na szosie w pobliżu osady Białobrzegi, pow. radomskiego, dwóch osobników na padło na głuchoniemą Jadwigę Kowalską, której zrabowali 30 zł. gotówką i walizkę z garderobą. Jednego ze sprawców ujawniono w osobie Stanisława Jankowskiego, za którym zarządzono poszukiwania.

Ohydne morderstwo rabunkowe.

72-letnia staruszka—nauczycielka zarżnięta została w swoim samodzielnym mieszkaniu.

Onegdaj odkryto straszliwy mord rabunkowy, ofiarą którego padła 72-letnia staruszka Julja Szanserówna, mieszkająca samotnie w skromnym pokoju w lokalu miejskiego przedszkola przy ul. Dąbrowskiego 22 w Częstochowie.

Zwłoki ofiary mordu z poderżniętym gardłem znaleziono leżące na podłodze tuż przy oknie w kałuży krwi, przykryte koldrą, którą narzucił na skrawione ciało niewykryty dotychczas

morderca.

Po raz ostatni zamordowaną widziano w poniedziałek o godz. 6-ej popoł. W ciągu dnia, jak zazwyczaj, do jej mieszkania przechodzili uczniowie, staruszka bowiem, będąc osobą wykształconą, udzielała lekcji języków francuskiego i niemieckiego oraz przygotowywała do egzaminów maturalnych. Uczniowie więc jej rekrutowali się wyłącznie z młodzieży starszej i osób dorosłych

Motywy bestjałskiego mordu była niewątpliwie chęć rabunku, jakkolwiek bowiem staruszka nie posiadała znaczniejszych zapasów pieniężnych, jednak przed kilku dniami, w okresie od 11 — 13 b. m., ś. p. Szanserówna, gdy to zapanował przejęciowy run na banku ludowy, zgłosiła się do banku i podjęła z kasy swój wkład w kwocie kilkuset złotych, mówiąc, że pieniądze te potrzebne jej są na koszty prowadzenia procesu o kilka tysięcy złotych, jakie posiada ulokowane na hipotecę jednego z domów w Częstochowie. Przez ten istotnie ciągnie się już od dłuższego czasu. A więc może ta skromna suma kilkuset złotych, podjęta nieopatrznie z banku ludowego, stała się właśnie

przyczyną ohydnych morderstwa?

W takim razie zbrodni dopuścić się mogli tylko ktoś dobrze wtajemniczony w sprawy staruszki, może nawet zaufany... Za tą poszlaką przemawia jeszcze i ta okoliczność, że staruszka była nader ostrożna, drzwi stale trzymała zamknięte na łańcuchu, nieznanym nie wpuszczając.

Na miejsce zbrodni przybyły niezwłocznie władze.

Wszczęte śledztwo niewątpliwie doprowadzi do wykrycia i ujęcia zwyrodniałego mordercy.

Ś. p. Julja Szanserówna była znaną w Częstochowie postacią, dawniej bowiem występowała jako nader czynna i zasłużona działaczka polskiej macierzy szkolnej, której była jedną z założycielek na terenie Częstochowy. Jako osoba

wybitnie wykształcona

pisała i wydawała podręczniki naukowe. Pochodziła z zamożnej niegdyś rodziny ziemiańskiej i podob-

no była ciotecznią wnuczką bohatera i męczennika sprawy narodowej Walerjana Łukasińskiego. W ciągu długich lat uczyła dzieci w znanych domach ziemiańskich, aż osiadła w Cze-

stochowie. Brat ś. p. Szanserówny jest dyrektorem fabryki w Warszawie. Został on zawiadomiony o tragicznym wypadku i przybędzie do Częstochowy.

niezrównany dla ceryirak
doktora Lustra
popularny kren sportowy
ULTRASOL

Obrady pracowników gminnych pow. zawierckiego

W ubiegłą niedzielę, w sali posiedzeń sejmiku w Zawierciu, w obecności pp. starosty St. Konopackiego, sekretarza sejmiku Józefa Babiara, inspektora za morządu gminnego Tomasza Stefańskiego, posła inż. Sowińskiego i posła Pacholczyka odbyło się walne zebranie członków związku pracowników gminnych powiatu zawierckiego. Na zjazd przybyło 29 pracowników gminnych.

Zebranie otworzył kierownik centralnego związku poseł Pacholczyk i przedstawił zebranym sprawę rozwiązania zarządu oddziału zawierckiego przez centralny zarząd w Warszawie, wyjaśniając powody, które skłoniły do powzięcia tego kroku.

Na przewodniczącego zebrania zaproszono p. Władysława Jędrzejkiewicza, a na asesora pp. Feliksa Zucha i Adama Skrobacza.

„On pachnie, jak mój pan...”

Pewien lekarz wiedeński miał niedawno zabawne, a jednocześnie niepozabawione smutku zdarzenie.

Był on w Genui i na godzinę przed odejściem pociągu, którym miał wyjechać, poszedł na spacer do portu.

Przeglądając się barwnemu życiu portowemu, wyjął z kieszeni cygaro i zapalił.

W tej chwili spostrzegł, że o parę kroków od niego idzie za nim jakiś murzyński chłopiec.

Lekarz skrzył w jakąś uliczkę, murzyn za nim, jak nieodłączny cień. Lekarz sądził, że to żebrak; przywołał chłopca i wcisnął mu w rękę monetę. Murzyn schował pieniądze, ale dalej szedł za lekarzem.

Zdenerwowany już lekarz zaczął mówić do czarnego chłopca, ale na wszelkie słowa: włoskie, francuskie, angielskie, czy niemieckie, natrętem odpowiadał wstrząśnięciem głowy.

Gdy więc i to nie pomagało, lekarz zwrócił się do policjanta. Ale chłopiec, odpędzony,

za chwilę zjawiał się znowu i szedł za doktorem, jak wierny pies.

Lekarz nie miał innej rady; udał się z chłopcem do komisariatu; tam znalazł się tłumacz, mówiący językiem murzyna.

Na pytanie, dlaczego chłopiec chodzi za lekarzem, młody murzyn

poseł Pacholczyk w krótkim zarysie przedstawił stosunek pracowników gminnych do ludności i władz nadzorczych, sprawę ustawy samorządowej, udzielając szczegółowych wyjaśnień oraz apelując do zebranych o wywiązanie się z obowiązków członkowskich w stosunku do miejscowego oddziału i centralnego zarządu w Warszawie.

Po dłuższej dyskusji przystąpiono do wyboru nowego zarządu. Do zarządu zostali wybrani pp. prezes J. Wosiński, sekretarz gminy Poraj, wice prezes F. Zuch, sekretarz gminy Mierzęcice i sekretarz — Władysław Jędrzejkiewicz, sekretarz gminy Żarki.

Do komisji rewizyjnej zaproszono pp. Adama Skrobacza z Poreby, Sasa, z Siewierza i Bolesława Hruta z Koziogłówek.

odpowiedział krótko:

„To mój pan...”

Na wszelkie argumenty lekarza, że widzi poraż pierwszy tego murzyna, czarny chłopiec odpowiadał z niezmiennym spokojem i smutkiem: „To mój pan...”

Wreszcie tłumacz krzyknął na niego gniewnie:

„Jako twój pan? Gadaj wreszcie!”

Przestraszony murzyn odpowiedział: „On tak pachnie, jak mój pan...”

Cóż się okazało?

Czarny chłopiec pochodził z wyspy Kuby, gdzie pracował na fermie tytoniowej. Jego pan, zapewne dobry dla murzyna, palił wonne cygara. Chłopiec, nie wiadomo w jaki sposób dostał się na statek, płynący do Europy. Obcy port, obcy ludzie. Bał się. Tęsknił za daleką wyspą, za swym panem, pachnącym cygarami.

I nagle poczuł zapach ojczyzny. W kłębach dymu tytoniowego zbliżał się do niego jakiś pan.

Teraz jedynym marzeniem zbłąkanego murzyna było, żeby nie stracić tego skrawka ojczyzny.

I oto spotkało go rozczerowanie. Wytłumaczono mu, że pachnący cygarami „jego pan” jest obcym białym lekarzem i że natychmiast odjeżdża daleko na północ...

GROŻNE POŻARY W POWIECIE ZAWIERCKIM.

We wsi Chruszczobród, gm. Rokitno Szlacheckie, w domu Juliana Przybyły, wskutek zbyt silnego napalenia w piecu chlebowym, wybuchł pożar, który strawił cały dom i stodołę Przybyły. Ogień rozszerzył się na sąsiednie domostwa Agnieszki Paliga, które również spłonęły. Straty wynoszą 13.000 zł.

Pozatem obok fabryki Huleczyńskiego spłonęło 4 morgi lasu majątku Kromolów, oraz obok gajówki Berndta 3 morgi młodego lasu, będącego własnością włoścjan Zawiercia.

Pożary te powstały wskutek nieostrożnego rozkładania ognisk przez różnych wycieczkowiczów.

(z) **Smiała kradzież.** Ubiegłej nocy, do herbaciarni Eljasza Flajszackera (G. Śląska 6), dostali się niewykryci dotychczas sprawcy, zabierając 250 zł. gotówki, oraz towarów cukierniczych na sumę 765 zł.

(z) **Repertuar kin.** Kino „Uciecha”: — „Czaty”, polski film według ballady A. Mickiewicza.

Kino „Stella”: — „Kiedy nadejdzie chwila rozstania”.

Ofiary.

Kolasa z kop. Jezor złożyła w administracji na powódzian wileńskich zł. 1.50 — Nr. kwitu 9417.

Ze sporu.

Staraniem tow. sport. „Unja” odbył się wyścig kolarski na trasie Łagisza — Bedusz — Łagisza.

Długość trasy wynosiła 50 km. Pomimo fatalnego stanu trasy, czas uzyskany przez poszczególnych zawodników był b. dobry. Pierwszy na metę przybył Fr. Sielańczyk, zdobywając mistrzostwo „S.T.S. Unja” w czasie 1 g. 44 m. (mistrz S.T.O. Kukiela przybył tę trasę w czasie 1 g. 50. 15, mistrz Z. T. G. S. „Małabi” w czasie 1 g. 51 m.) Wice - mistrzem „Unji” został Mieczysław Pochwański — 1 g. 44.20, 3-cie miejsce zajął Piotr Kruk — 1 g. 44.50. Startowało do biegu 9 ciu zawodników tow. sport. „Unja”, zakończyło bieg 7 zawodników. Po wyścigach zostały rozdane nagrody.

Dnia 17 b. m. w wyścigu kolarskim „Dookoła Śląska” z S. T. S. „Unja” startowało 5-ciu zawodników. Trasa wynosiła 143 km. bieg ukończyli wszyscy. Zaszczytne 5-te miejsce zajął Fr. Sielańczyk otrzymując srebrny żeton i nagrodę prezydenta m. Katowic dr. Kocura, 8-me miejsce zajął Mieczysław Pochwański również zdobywając piękną nagrodę.

Naród pod bronią.

Projekt nowej organizacji przysposobienia wojsk.

W min. spraw wojskowych opracowane są obecnie projekty daleko idącej reorganizacji stowarzyszeń przysposobienia wojskowego.

Projekty te idą w kierunku zapewnienia pomocy państwa w akcji szkolenia młodzieży tylko jednej organizacji, znajdującej się pod kierownictwem i opieką władz wojskowych.

Dotychczasowa wielotorowość stowarzyszeń wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego utrudniała sprawną kontrolę nad ich działalnością i powodowała znaczne komplikacje w oszczędnym dysponowaniu materiałem i funduszami państwowymi.

Nowa organizacja oprze się na szkoleniu organizacyjnym zw. strzeleckiego, jako największego i najstarszego stowarzyszenia, pracującego w tej dziedzinie, przy uwzględnieniu jednak szeregu zmian, podyktowanych dotychczasowym doświadczeniem. M. inn. okręgi nowej organizacji pokrywać się będą terytorjalnie z terenami poszczególnych okręgów korpusu, a obwody — z PKU.

Nazwa i szczegóły powstania organizacji P. W. znajdują się dopiero w trakcie dyskusyj porozumiewawczych.

Zaznaczyć należy, iż szereg państw oddawna wprowadziło już w życie zasady komasacji stowarzyszeń p. w. Klasycznym przykładem może być Finlandja, której „Kaitseilit” zorganizowany znakomicie, dostarczył wzorów przy omawianiu struktury tej akcji w Polsce.

Ogłaszajcie się w „EXPRESIE ZAGŁĘBIA”

